

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.

Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g

Za Jugoslavijo

četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Nezakonski otrok.

„Kaj pa je tebe treba bilo,
dete ljubó, dete lepó!“

„Nezakonska mati,“ F. Prešeren.

Kanclerjev prihod na Koroško je manjšinsko vprašanje Slovencev umljivo potisnil v ospredje pozornosti, posebno še, ker je bilo nedvomno tudi vzrok njegovega prihoda. To zamoremo posnemati tudi iz številnih člankov in izjav bolj ali manj merodajnih mož v deželi. Manjšinsko vprašanje je dospelo do točke, ki bo vsekakor njegov nadaljni razvoj pospešila ali ga zavlačevala. To je točka okoli naših nezavednih bratov in sester, koder se zaenkrat še vedno križajo mnenja in nazori.

„Wir sind Windische,“ pod tem naslovom pri naša dunajsko nemško-nacionalno glasilo članek, nedvomno pisan v celovški Fröhlichgasse. V tem članku trdi nekdo z imenom „Windischer“, da on in njegovi niso Slovenci, ker imenujejo konje „Braun“ in „Scheck“, pse „Treff“ in „Waldi“, ker v gostilni zahtevajo „še an ochtel“, pozdravljajo z „dober den“ in ker se fantje rajši zabavajo z harmoniko, kot pa s tamburicami. „Mi nismo Slovenci, mi smo Windische in spadamo k Nemcem“, tako zaključuje famozni in duhoviti članek. K vprašanju piše tudi dunajska „Reichspost“. Takole razmotriva: „Na bivšem glasovanskem ozemlju bivajo Nemci, Slovenci in Windische. Windische se imenujejo ljudje, ki so v teku desetletij izgubili vsled svoje izobrazbe in stikov z nemško kulturo, šolo in gospodarstvom čut pripadnosti k slovenski narodnosti; so Korošci, ki se smatrajo za pripadnike nemškega kulturnega kroga in ki ne govorijo slovensko, nego neko mešanico slovenskega in nemškega. Ti ljudje često niso v stanu, da bi brali kako slovensko knjigo ali slovenski časopis. Borba gre za priključitev teh Windische.“ K duhovitosti članka v nacionalnem glasilu nimamo ničesar pripomniti, kvečjemu da se tudi krave zavednih in nezavednih hlevov imenujejo „cike“ in „šeke“, vse mačke pa so v svoji mladosti običajno „muceji“. Tudi članka „Reichsposte“ ne vzamemo docela resno, kvečjemu zamoremo napraviti poklon nacionalnim gospodom, da razpolagajo celo z vezmi do krogov okoli tega sicer resnega in stvarnega lista. Nesmisel trditve dvojne govorice v spodnjem delu naše dežele dokazuje preprosto dejstvo, da se v vsakdanjem in družinskem življenju zavedni in nezavedni Slovenci prav dobro razumejo brez kakih tolmačev.

Kako je z našimi nezavednimi brati? Čas je že, da zamoremo tudi o tem, še nedavno kočljivem vprašanju pisati nepristransko in brezstrastno. V člankih zadnjih števil smo govorili o tem, da živita danes na Koroškem dva naroda, nemški in slovenski, v divjem, neblagoslovljenem zakonu. Svobodomiselni nacionalizem je potvoril njuno večstoletno mirno sožitje in nekdanjo njuno vzajemnost in slogo spremenil v razdor in rzprtijo. S prvim dnevom koroškega liberalizma se je pojavila nezavednost v vrstah koroških Slovencev. Pojavila se je kot otrok svobodnega, divjega zakona. Usoda naših nezavednih bratov in sester se v ničemer ne razlikuje od usode nezakonjskih otrok, enako je žalostna in pomilovanja vredna. S svojo govorico, običajem in pesmijo, predvsem pa s svojo molitvijo so nezavedni rojaki povezani tudi še danes s slovenskim narodnim telesom. Srce jih vleče nazaj v slovenski svet. Ganljivi, hkrati seve pretresljivo žalostni so vedno spet ponavljajoči se prizori po naših vaseh, ko se nezavedni bratje v veselem razpoloženju udajajo petju lepih slovenskih pesmi. Nek hudomušnež celo trdi, da oni rajši od nas navijajo ljubljansko radio-postajo. Če pa jih kdo posluša

ali opazuje, jim je kot otrokom, ki jih je mati zalotila pri prepovedani igri. Razum jim hoče oblikovati liberalni Nemci, govoreč jim o manjvrednosti slovenskega sveta in slovenske kulture. Kar je zanje danes najstrašnejše: življenje jih je prevarilo, ker niso in ne morejo biti most med dvema narodoma, kvečjemu le ovira njunega zblizanja. Trezni nemški voditelji obsojajo narodno odpadništvo, nemški liberalizem pa bi jih hotel še naprej hraniti z otrovanim mlekom.

Nezavednim rojakom ostane slovenski svet materinski svet. S ponosom in zadoščenjem smemo reči, da je v zavednih vrstah izginila sled predgla-

sovanjskih ostrin. Mi ljubimo ves slovenski koroški narod tak, kakoršen je. Ljubimo ga v njegovi lepoti in njegovi senci. Zato so nam naši nezavedni bratje kos našega narodnega telesa, četudi nekateri izmed njih morda govorijo še trde besede proti njemu. Večina nezavednih rojakov pa je danes nezavedno na poti nazaj domov.

Ljubezen smo zapisali na naš slovenski prapor. Prerano sicer bi bilo govoriti, da so odpravljene vse ovire zopetnega zblizanja z nami. A čas in njegov razvoj sta naša in njihova zaveznika in bosta nujno celila danes še krvaveče rane. Na ljudeh je, da ju podprejo in ne ovirajo.

Kancler med koroškimi Slovenci

Dobra volja za rešitev nelahkega manjšinskega vprašanja na Koroškem je bila predvsem, ki je napotila kanclerja dr. Schuschnigga na Koroško. Sam si je hotel ogledati prilike in razmere na spodnjem Koroškem, ki so za vsakega nepoučenega in iz daljave motrečega opazovalca kot knjiga, zapečatená s sedmimi pečati. Nič čuda na tem, saj je prilike in razmere našega dela Koroške ustvarila sedemdesetletna borba dveh svetov, krščansko-narodnega in svobodomiselno-nacionalnega. Z zadoščenjem zapišemo glavni utis s kanclerjevega potovanja: **Zrl je boleost koroške duše! Videl je sence in sonca našega dela dežele in si lahko ustvaril dobro sodbo o ukrepih, potrebnih za pomirjenje naše lepe domovine.**

Dnevi, kanclerju nazorna šola, so bili za naše ljudstvo velika preizkušnja njegove notranje ubranosti, narodne zavesti in discipline. To preizkušnjo je naše ljudstvo Roža in Podjune sijajno prestalo!

Kraje, ki jih je kancler Schuschnigg obiskal, je določila dež. vlada: Bistrico v Rožu, Borovlje; Velikovec, Dobrolo ves — odtod je kancler krenil v Železno Kaplo — Pliberk. Brez vrednotenja določene smeri ugotavljamo: Dostojno in iskreno je slovenski narod vsepovsod v teh krajih dokazal svoje neomajeno spoštovanje do države, ko je s slovensko pesmijo in s klici „Živijo kancler!“ pozdravljal voditelja države. In še, ko mu je v vseh krajih kanclerjevega bivanja trezno in brezstrastno tolmačil svoje kulturne in gospodarske težnje. Liki silen val po naših dolinah je zvenel iz pozdravov, pesmi in nagovorov mogočen klic koroških Slovencev: **Zvestoba za zvestobo!** Kancler in njegovo spremstvo se je lahko prepričalo, da smo in da imamo svoje upravičene težnje.

Naj govorimo brezstrastno še o drugem delu našega naroda, ki je pozdravljal kanclerja z Heilklici, s pesmijo „Vom Tal bis an die Gletscher-Wand, tönt deutsches Lied im Kärntner Land“ in v čigar imenu je govorilo večinoma nemško učiteljstvo. Tozadevna navodila kor. Heimatbunda so bila nehoté nam v uslugo, ne najzadnje tudi plebiscitni okraski sprejemnih dvoran in še nagovor boroveljskega g. župana. Vsaka ostrina in enostranost ima končno veendarle dve strani.

Kancler na rožanski Bistrici. V spremstvu osmih avtomobilov je dospel kancler na Bistrico, kjer so ga pozdravili izprva nemški pevci, za njimi pa na izrecno kanclerjevo željo zbor sveških in bilčovskih pevcev s pozdravno „Zadoni nam“ in s krepkimi „Živijo kancler!“ klici. Z zanimanjem je kancler poslušal slovensko melodijo. Za oficelnimi pozdravi je sprejel slovensko kulturno in

gospodarsko deputacijo, ki sta jo vodila g. Lesjak iz Rožeka in g. Ogris iz Bilčovsa. Po nagovorih sta mu izročila spomenico naših gospodarskih in narodnih teženj. V odgovoru je kancler med drugimi omenil važnost šolskega pouka v maternem jeziku.

V rožanskem glavnem mestu. Na poti v Borovlje so voditelja države posebno živahno pozdravljali v Št. Janžu in Svetni vesi. Borovlje se Slovincem-domačinom niso izkazale naklonjene. Vstopnice v sprejemno dvorano so oddali svojim ljudem, celo naša odposlanstva so črtali iz seznama. A ljudstvo, ki je došlo v izrednem številu iz Sel, Šmarjete, Plajberka i. dr., si je pomagalo samo. Že ob prihodu so došle visoke goste pozdravili gromoviti „Živijo kancler!“ klici in se nadaljevali tudi v sprejemni dvorani. Pozdravne besede okrajnega vodje fronte dr. Roma in zastopnika Slovencev g. Kometterja so se po svoji stvarnosti in brezstrastnosti prijetno razlikovale od ostalih. V daljšem odgovoru je kancler omenil, naj se tudi mi Slovenci brezpogojno postavimo na stališče domovine, vedoč, da je domovinska zvestoba v stanu sezidati lepše bivališče bodočim rodovom. Poleg drugih odposlancev sta ga nato nagovorila okrajni kmečki vodja g. Partl Jože in g. Vertič Zdravko. Razložila sta mu želje spodnjih Rožanov in odgovarjala na kanclerjeva vprašanja glede šolstva i. dr.

V deželnem glavnem mestu se je visokemu gostu predstavila deputacija Slovenske prosvetne in kmečke zveze, katere vodja je podal razvoj dosedanjih manjšinsko-šolskih pogajanj in omenil vzroke njihovega trenutnega zastoja. Naglasil je zvestobo manjšine do države, odklonil podtikavanja protidržavnih stremljenj manjšini in njenim članom ter zaključil: „Prepričani smo, da smo z naše strani storili vse, da bi zaupanje bilo vodilo sožitja nemškega in slovenskega naroda na Koroškem. Obžalovali bi, če bi brezuspešnost naših prizadevanj imela za posledico, da bi mlajši rod bil dovzeten radikalnim mislim. Svoje upanje postavimo zato na kanclerja in krščansko Avstrijo.“ Za slovenskim odposlanstvom je bila sprejeta deputacija kor. Heimatbunda, ki je odklonila reformo utrakvističnega šolstva z motivacijo, da je večina prebivalstva ne želi, in dostavila, naj se pri reševanju manjšinskega vprašanja upošteva tudi mnenje večine. — Na večeru organizacije Sturm-scharen je povzel besedo tudi dr. Schuschnigg in med drugim dejal: „Nasprotja je lahko premostiti in niso pregloboka, če bi se vsi Korošci postavili na stališče: „Koroško Korošcem! Nikdar pa ni zadosti podčrtano, da državne meje niso istovetne s kulturnimi mejami.“

O poteku kanclerjevega potovanja po Podjuni v prihodnji številki.

Svarilni zubiji.

V Švici je bil nedavno umorjen vodja narodnih socialistov Gustloff. V Franciji je bil dejansko napaden vodja socialistov Blum. V Španiji so zagorele cerkve in tiskarne katoliških listov. Najnovejša „senzacija“ prihaja z Dalinega vzhoda.

Japonska se je v zadnjem desetletju z velikansko hitrico modernizirala in „civilizirala“. Danes že uspešno tekmuje z Evropo v vseh pogledih. Tudi v političnem, kjer je cesar še nedavno veljal kot božji odposlanec. Nasproti si stojita v političnem življenju skupina industrijcev in bankirjev ter skupina fašistov po vzorcu nemških narodnih socialistov. Ljudstvo se je sicer pri zadnjih volitvah izjavilo proti fašizmu, vendar to fašistov ni motilo. Minule dni so v glavnem mestu uprizorili pravi puč, postrelili več ministrov, ki so bili njihovim načrtom na poti in s tem hoteli cesarja prisiliti, da ustreže željam japonskih fašistov. Redne čete so upor udušile, vendar je prišlo s pučisti do nekega kompromisa. Za pučisti namreč stoji večina japonske armade. Četudi bodo vodje ustaje kaznovani, posledice ne bodo izostale. Vojska bo fašizem podpirala naprej in nobena sila na Japonskem ne bo mogla več preprečiti njenih zavojalnih načrtov.

Streli v japonskem glavnem mestu so našli odmev po vsem svetu. Svareče so odjeknili v Moskvi, Londonu in Parizu. Vendar so samo en sam člen v dolgi verigi krvavega nasilja, ki kot mōra leži nad celim svetom.

Hodža hoče nadaljevati. V zadnjem tednu so se v zadevi podonavskega vprašanja in njegove rešitve pojavile precejšnje težkoče, ki kažejo kompliciranost podonavskih razmer. Izgleda pa, da čehoslovaški ministrski predsednik ne bo popustil v zasnoyanem načrtu. Z Avstrijo vodi Čehoslovaška trgovinska pogajanja, katerih potek kaže, da je medsebojno gospodarsko zblizanje obeh držav možno in izvedljivo. Novo pogodbo bo podpisal dr. Hodža sam in bo v svrhu tega dospel koncem tega tedna na Dunaj. Nedvomno se bodo ob tej priliki že v Pragi začeli pogovori nadaljevali.

Slovaki složni s Čehi. Hodža vodi pogajanja z zastopnikom slovaške ljudske stranke, prelatom Hlinko, glede vstopa Slovakov v vlado. Pogajanja po poročilih listov ugodno napredujejo. Predsednik vlade je sprejel gospodarske, socialne in kulturne pogoje Slovakov. Tudi je pristal na to, da se pravice slovaškega dež. predsednika razširijo. Odklonil pa je slovaško zahtevo po posebnem ministru, ker bi moral potem dati ministrski sedež tudi nemški manjšini. Pričakuje se, da bodo pogajanja prejkoslej zaključena in bodo Slovaki sto-

pili v vlado. S tem bo rešeno važno notranje-politično vprašanje čehoslovaške države.

Nemci v Čehoslovaški. Odkar je prevzel vodstvo nemške manjšine v Češki Henlein, se je razmerje do Čehov še bolj poostrilo. Nedavno je imel Henlein velik govor, v katerem je nazorno prikazal, da prevzema misli narodnega socializma in da odklanja vsak drug nazor. Po njegovem govoru je godba zaigrala prusko koračnico, katero so poslušalci poslušali stoječ. Mučen utis je napravil posebno oni del Henleinovega govora, ko je dajal nauke prisotni duhovščini. Mladina je njegovim radikalnim izvajanjem divje ploskala. — Med Čehi in Nemci se torej rahljajo zadnje vezi.

Pogodba med Francijo in Rusijo je sprejeta. Francoski parlament je odobril pogodbo med Francijo in Rusijo z dvetretjinsko večino. Sklepa joča zbornica je stala pod vtisom dogodkov na Japonskem in še pod vtisom vesti, da se hoče Italija odstraniti iz fronte velesil. Pogodba ni toliko praktičnega kot moralnega pomena in jo je koncem konca smatrati kot odgovor na nemške grožnje. Svet torej to novo priznanje sovjetske Rusije lahko beleži na račun narodnega socializma v Nemčiji.

Mohamedanska sloga. Države prednje Azije, Turčija, Perzija, Irak in Afganistan, so podpisale skupno pogodbo. V njej si zagotovijo medsebojne meje, skupna posvetovanja v zunanjepolitičnih vprašanjih in skupno obrambo. Sedaj skušajo pritegniti h pogodbi tudi še ostali mohamedanski državi Egipt in Arabijo. Listi mohamedanskih držav izražajo veselje, da so države pozabile medsebojne spore in postale same sodnik svojih lastnih usod. — Medtem ko se drugod krha svet v tisoč koncev!

Še nadaljni italijanski uspehi v Abesiniji. Na severni fronti italijanske čete prodirajo naprej. Zasedle so nad 3000 m visoko gorovje Ambo Aladži. Abesinci se branijo v takozvani „mali“ vojni s tem, da od več strani hkrati v malih skupinah „adržujejo“ napredovanje Italijanov. Spoznali so namreč, da italijansko topništvo njihove čete še s pomočjo vojnih letal goni narazen in redči njihove vrste. O abesinskih strelcih poročajo, da so doslej sestrelili že 17 italijanskih letal.

Pismo v marcu.

Pust je bil in naj tokrat za njim nekoliko „popustujem“.

Kljub krizi, revščini in pomanjkanju denarja se je pretekli predpust v mestih in na deželi dosti plesalo in veseljačilo, kot da bi živeli v zlati dobi. Dnevni časopisi so prinašali dolge članke in so z zadovoljstvom ugotavljali, da so stanovske predpustne prireditve, veselice in plesi izvrstno iz-

padle. Marsikdo je zapravil zadnje novce, katere bi bil lahko drugam pametneje obrnil. Marsikdo si je morda celo denar izposodil, samo da se je nekaj ur stanu primerno mogel pokazati v namišljenem sijaju. Tako je za par uric sebe in druge z izposojeno zunanostjo varal. Svet pa se da tako lahko premotiti od zunanjega bleska, ki premnogokrat skriva notranjo bedo. Na veselici se je treba postaviti in pobahati, kot da bi bilo vsega v izobilju, trgovec, krojač, čevljar, šivilja in še drugi pa naj čakajo na pičli zaslužek.

V tem oziru na deželi ni nič boljše. Ravno tisti, ki so pri vsaki pomožni akciji prvi zraven, vedno v srce pretresujoče tožijo in jamrajo, zahtevajo od baje neizčrpljive občinske blagajne vse mogoče podpore v živilih in denarju, morajo biti na vsakem plesu in veselici. Gospodarji tožijo, da z deklami ni mogoče več izhajati, da nimajo več smisla za delo in resnost, še manj pa čuta dolžnosti. Plesi in veselice so jim popolnoma zmešale glave. V soboto se jih začne polaščati vrtoglavo, v nedeljo so vse zmešane in ta zmešanost se izpremeni v otopelost, ki traja do torka jutraj. Zanimanja pri mladini ni za nobeno stvar, najmanj za resen pogovor ali poučno knjigo. Učenost življenja mladine je pijača, ples in ženska. Zanima se pač za dvomljive šale in plehke pogovore.

Za štedenje ni smisla, priložnost za zapravljanje preveč mika, obiskati se mora vsako žeganje, veselica, bal in muzika, četudi je en sam šiling v žepu. In kot bi bilo še premalo veselje in priložnosti za zapravljanje in lahkomiselnost, so se zadnje čase začeli širiti po deželi takozvani „Sauschädelballi“, pač višek modernega veseljačenja. Ta svoj čas samo gorjanska surova navada se je zanesla tudi v ravnino.

Stariši so udarjeni s kurjo slepoto, da komaj šoliodrastle hčere pustijo cele noči brez nadzorstva na plesišču med dvomljivo, čestokrat izbrzdano družbo. Dekleta se na plesišču drenjajo in posedajo kakor lastovke v jeseni, predno odletijo na jug, ter čakajo, da jih kdo odpelje na ples. Škoda, da dekleta v tem pogledu niso nekoliko izbirčna! Kje je ženska čast?

Čim večji siromak je kdo, tem bolj bahato svatbo mora napraviti. Takrat se mora postaviti, najeti mora štiri ali pet godcev, takrat se srelja, da se zemlja trese. In prihodnjo nedeljo se gre spet drugim na svatbo. Poleg tega pa vsak gleda, da bi kje kaj ujel na račun države, dežele ali občine. Če se razglasi, da na gmajni delijo meso ali moko, tedaj hitijo nevtogoma iskat, da bi ja kdo drugi ne dobil prej, in če ne pridejo takoj na vrsto, so nevoljni.

Dokler se bo mladini dajala nedeljo za nedeljo priložnost za zapravljanje in lahkomiselnost življe-

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(71. nadaljevanje.)

Povesil je glavo na prsi in je stopal počasi, s težkimi koraki v izbo. Sedel je k mizi in je zajokal bridko in je jokal dolgo.

„Vse izgrešeno! Izgubljeno vse življenje, ker je bilo brez ljubezni...“

X.

„Trata je mrtva...“

Ivan je pisal to bridkost Vendelinu in Nandetu. In pisal je resnico.

Šel je mimo popoten človek, znan iz prejšnjih let z dolino in s Poljano, in se je ozrl na dom med topoli. In nehote je nustavil korak in se je začudil, zelo in istinito.

„Ali je to Trata, tako lepa nekdanj, mogočna in ponosna, kraljica doline?“

Zmajeval je z glavo. Lastnim očem ni upal verjeti in se je izpraševal venomer:

„Ali je, ali se le motim?“

Ni se mogel otresti začudenja, ki mu je napolnilo vse misli. Zakaj domu je videl vtisnjen žalostni pečat smrti.

Polomljena, vsa razpokana je bila strešna opeka in je čakala in kričala, da jo popravi kdo, jo nadomesti z novo; a glej, nikogar ni bilo, ki bi se usmilil in bi zamašil vsaj največje luknje, če bi ne prenovil vse. Stene so bile oguljene, pač ne pobeljene več od poroke Petrove. Omet se je krunšil z zida in je odpadal. Žalostno so zevale velike rane; opeka je gledala iz njih, da so se zdele vse okrvavljene. Zelena barva veternic je obledela,

kakor obledi z leti prijazni spomin na lepe dni. Kakor bolne, krmežljave oči so gledala okna na mimoidočega, čudečega se in vprašajočega v dvomih:

„Ali je to nekdanj tako ponosni dom, sedeč med topoli kakor princesinja sredi svojih pažev?“

Šel je zamišljen dalje svojo pot, in začudenje je šlo z njim.

Čudili so se še domačini in so zmajevali z glavami in so se vpraševali:

„Kako prokletsvo je zadelo to hišo, da je propala tako naglo in tako žalostno, da je umrla povsem?“

Ker mnogokomu še ni bilo jasno, da mora zavladati smrt, kjer ne kraljuje ljubezen.

Čudil se je večkrat sam stari Železnik, ko je stal onstran ceste ali na cesti, in sta si zrla s Trato iz oči v oči. Gledala ga je zlovoljno, sovražno, govorila mu je o nekdanjih dneh, o prošli lepoti in mu je kazala vso sedanjo revščino in beraštvo

„Tvoj greh me je izročil smrti!“

Ni odgovoril, ni se poskusil zagovarjati. Ker prazne bi bile besede, govorjene v veter, v vodo pisane. Nobena še tako mogočna beseda ne izbriše več, kar je bilo. Kaj hoče šele slabotna beseda starca berača, hirajočega in umirajočega!

„Prepozno!“

A včasih je zahrepenel z nepremagljivo silo, da zdravi dom in ga obudi v novo življenje. Ob dneh je bilo to, ko je dobil piti na Gornji Poljani, kamor je zabredel večkrat, ko ni bilo nikogar doma, in ni pazil nihče nanj. Ko se je vračal v mraku, v noči, je čutil krepko mlado moč v srcu in v volji. In postal je na cesti pred Trato, je povzdignil roko in je zaklical polglasno, naglas včasih:

„Kaj dremleš, kaj umiraš, o Trata? Zdrami se, oživi, vstani!“

Izgubljal se je klic v tihi noči, Trata pa je dremala dalje v smrtnem objemu.

Ker resnično, od vseh strani jo je objela že smrt in jo je stiskala krepko v hladnem svojem naročju. Zašel je kdo v dom in ga je našel povsem pustega. Le šepav hlapec z zabuhlim licem pijanca mu je prišel morda naproti na dvorišču in ga je pomeril z mračnim, zlovoljnim pogledom: „Kaj išče tukaj? Ali je tat? A kaj naj ukrade? ... Prišel je gotovo tirjat! Izognimo se, bežimo!“ Gluho dekle je srečal kje v samotni veži, po plesnobi in trohnobi dišeči. Postala je na mestu in je odprla usta od začudenja. „Glej, kako je zablodil tuj, živ človek v mrtvašnico?“

Malke ni bilo več na Trati. Izvrgla jo je Trata, ker je čutila, da je še mnogo življenja v cvetočem mlademu telesu. Ona pa je držala v sebi le smrti zapisane. Izvrgla jo je, in Malka je bežala sama pred smrtjo, ki ji je zrla nasproti vseposodi.

Tako je ostal iz vsega rodu Železnikov edini Peter, smrti posvečen, izročeni poginu.

Pil je neprestano. Dokler je dal še kdo denarja na Trato, si je izposojeval. Ko ni zaupal nihče več ne goldinarja veliki, pusti mrtvašnici, je pil, kjer je dobil kaj. Ko ni imel ne solda več, a mu niso hoteli plačevati in dajati pijače tudi znanci, je prišel k očetu Malkinemu. Da se ga odkriža, mu je dajal denarja, a skopo. A še tega je zapil Peter takoj. Včasih ga je videla Malka pijanega se gugati po ulici in se mu je izognila od daleč. Doma je prejokala potem ure in ure od jeze in sramote.

„Kaj ste storili z menoj, o oče! Zakaj ste me umorili v najlepših letih!“

(Dalje sledi.)

nje, je ne bo mogoče napeljavati k treznosti in resnosti. Kar se na eni strani s trudom doseže, se na drugi strani podere. Z ozirom na težke čase in v skrbi za doraščajočo mladino bi morali vse plese in veselice prepovedati. Polovica gostiln je na deželi odveč. Obstoj nevarnost, da bo bodoči rod lahko, prelahko gledal življenje in bo zato doživljal težka razočaranja. Stari Špartanci so vzgojili mladino po strogih postavah v spoštovanju do starišev, oblasti in države, navadili so jih že v mladosti v samozatajevanju, pokorščini in skromnosti. Tako so vzgojili junake, kakoršnih svet še ni videl in jih ne bo. V našem času mehkuznosti in oholosti bi moral vsak narod stremeti za tem, da posnema stare Špartance!

K župniku je prišel mlad, velik človek in mu tožil svojo nesrečo. Brezposeln je, nima nobenega dela, ne vleče nobene podpore. Župnik naj bi mu svetoval in pomagal, kam naj se obrne, da bi mogel prerediti štiri otroke. „Ali si oženjen?“ ga vpraša župnik. „Ne!“ Če nisi oženjen, kako da imaš otroke? Ali ne veš, da so otroci v zakonu blagoslov, izven zakona pa le prečesto prokletstvo?“ K. i.

DOMAČE NOVICE

Novi dež. kmečki svet. Po novi deželni postavi iz decembra minulega leta se morata v teku 6 mesecev sestati novi dež. kmečki svet Koroške kmečke zveze in nova kmetijska zbornica. Minuli teden so bili imenovani člani kmečkega sveta. Za dež. kmečkega vodjo je imenovan posestnik in posl. Herman Gruber, namestniki so dež. svetnik Ferlitsch, oskrbnik Wintschnig in grof Zeno Goess. Zastopniki zadružnih zvez so posl. Schumy, prezident dež. zbora Ritscher in posl. Karl Mikl. Člani sveta so vsi okrajni kmečki vodje, med drugimi za Borovlje Jože Partl, posestnik v Mačah, za Rožek Zdravko Lesjak, posestnik na Bregu, za Pliberk Marko Plešivčnik, posestnik v Šmihelu. Za Dobro ves in Železno Kaplo je imenovan pos. Blaž Krainz, za Velikovec pos. Fritz Kordesch.

Bistrica v Rožu. (Naša šola.) O kakovosti naših ljudskih šol je naš list že opetovano pisal. Končno smo se mi v Svečah in na Bistrici naveličali večnih tožb, ki so bile kakor bob v steno. Poslužili smo se dovoljenja deželne vlade ter ustanovili zasebni slovenski jezikovni tečaj. Sedaj seve je bil ogenj v strehi. Učitelji so izročili otrokom listke z besedilom: „Na naši šoli se lahko vsak, ki želi, poučuje v slovenščini. Obveznosti za obisk slovenskih jezikovnih ur ni. Nemški pouk ostane neskrjan. Želite torej, da obiskuje Vaša hčerka (Vaš sin) slovenski jezikovni pouk?“ — Kje v božjem svetu je še tako, da se morajo stariši izjaviti, da želijo za svoje male pouka v maternem jeziku? Ali ni v šestletni vzgoji v domačem jeziku izjave dovolj?

Zahomec na Zili. (Poroka in še drugo.) Dvakrat smo v pustu nastopili na našem odru in sicer v igri „Zlato tele“. Vloge so bile v dobrih rokah. Morda pa bi bilo več vaj na mestu. Udeležba je bila posebno prvič prav povoljna. V doglednem času pa prikaže naša „Zila“ nekaj prav posebnega na odru. — Tudi poroko smo imeli. Mladi posestnik Abujeve kmetije Janko Zwitter si je poiskal nevesto na Bistrici v brhki Mariji Katnik, pd. Vicarjevi, vnukinji pevca znane zilske himne „Tam kjer teče bistra Zila“. V ponedeljek 24. m. m. sta si pred sv. Martinom, patronom bistriške farne cerkve, obljubila večno zvestobo. Poročal je mladi par č. g. župnik Kuchling. Poročni obed se je vršil na ženinovem domu. Poleg sorodnikov so bili navzoči tudi zahomski tamburaši in gospodari. Mlademu paru tudi naše iskrene častitke!

Borovlje. (Tatvina.) V noči od 21. na 22. februarja so neznan zlikovci vlomili v pisarno g. Jaritza, posestnika žage. Odstranili so mrežo v oknu ter z silo odprli železno blagajno. V roke jim je padlo menda okoli 200 S gotovine. O storilcih ni sledu.

Pečnica pri Baškem jezeru. (Srebrna poroka.) Na pustni ponedeljek smo doživeli tukaj vsega spomina vredno slovesnost. Gospod Franc Albrecht, posetnik in mesarski mojster v Zirlu pri Inomostu, je pripeljal svojo zakonsko družico Johano k nam, da obhaja z njo, ki je rojena tukaj v Spodnjih Brovlih pri Arnejcu, svojo srebrno poroko. Topiči so zagrmeli in zvonovi zapeli, ko sta stopala jubilanta s svojimi tako mnogoštevilnimi sorodniki v našo farno cerkev. Liturgične obrede srebrne poroke je izvršil č. štebenski župnik Ož-

Maggi-jeva nova guljaževa juha

je nekaj prav odličnega. More se jesti vsak dnevni čas. Fina po okusu, pikantna, poleg tega redilna, dosega namen dobre juhe, da nasiti in okrepi. 1 zavojček, ki zadostuje za 2 krožnika, stane 28 grošev. 14

gan, sorodnik gospe Johane. Njena sestra je že skoro 25 let župnikova gospodinja. Po cerkvenih obredih sta častitala dečko in deklica v lepih kiticah jubilarntoma tako ganljivo, da so se rusile oči vseh navzočih. Nato smo se zbrali v gostoljubni hiši pri Fridlnu v Gornjih Brovlih, kjer tudi živi ena sestra jubilarntke. Pili, jedli in peli smo veselo. Fletni nagovori in narodne pesmi v slovenskem in nemškem jeziku so se zapored vrstili. Naš znani moški pevski zbor jih je zapel kar šestinštirideset.

Šmiklavž na Dravi. Točno na uro, dan in leto smo se minulo soboto snidli polnoštevilno k skupni molitvi povodom mrtvaškega opravila na letnico smrti bivšega župnika Alojzija Mlinarja. Sosednji č. g. župnik Hani Maierhofer je imel kot njegov sošolec in najbližji sotrudnik v vinogradu Gospodovem glavno sv. daritev z običajnimi opravili. Tudi šola z učiteljstvom in šolskim svetom ter županom je bila navzoča in je položila na pokojnikov grob svež, iz telohov spleten venec. Zares — največja je med njimi ljubezen!

Malošče. Veliko število nas je šlo dne 9. II. t. l. z dvema duhovnikom za pogrebom Magrovega očeta. Pot življenja rajnega ni bila gladka, inarsikatera bridkost jih je zadela, prezgodnja smrt sina zdravnika pa je moža, čeravno je bil dob po postavi, tako potrla, da je ni mogel preboleti. Rajni Mager so bili prava kmetska korenina, zvest mož svoji veri in narodu ter splošno priljubljeni. Ob odprtem grobu je spregovoril domači župnik ginljive besede, brnški in maloški pevski zbor pa sta zapela žalostinke rajnemu u slovo.

Bilčovs. (Žalost in veselje.) V življenju se pač vrstijo za žalostnimi veseli dogodki. Tudi mi imamo danes o tem poročati. Grenka žalost je legla na pd. Žegarjevo hišo v Bilnjovsu. Mladi gospodar Janez Katnik, kateri se je komaj pred dvema leti poročil s pd. Krajgarjevo Franco, se je po kratkem družinskem življenju moral ločiti od svoje ljubljene žene. Neizprosna smrt je iztrgala možu dobro družico, sinčku ljubljeno mamico. Stara komaj 23 let je zapustila dolino solz in se preselila k Njemu, ki pokliče nekoč tudi nas. Žegarji družini iskreno sožalje! — Dne 15. t. m. se je poročil v podružni cerkvi v Velinji vesi naš posestnik Janez Jesenko, pd. Kališnik v Spodnji Vesci, z gčno Marijo Kropivnik, pd. Švedrcavo na Moščenici. Novoporočencema obilo blagoslova!

Drobiž. Velike smuške skakalne tekme v Planici v Jugoslaviji so preložene na 14. marca. — Novi predsednik koroške notarijske zbornice je notar A. Krakker. — Dež. vladi je bil pridani gospodarski sosvet, v katerem so med drugimi posl. Gruber, dež. svetnik Ferlitsch in posl. Schumy. — Letos dobimo nove novce za 2 šilinga. Na sliki bomo videli princa Evgena, nadvojvodo Leopolda ali komponista Liszta. — Občina Vrba je imenovala dež, glavarja za častnega občana. — Avstrijska lesna izvozna družba javlja, da daje Kredit-Anstalt—Wiener Bankverein 50% predujema na lesne pošiljatve v Italijo. — V Celovcu je umrl prof. verouka Josef Kern. Rajni je avtor znane igre „Veronika und Salika“. — Pogorelo je pri pd. Černicu v Kotu pri Šmihelu. Ogenj je bil baje podtaknjen. — Pred celovškim sodiščem je stalo min. teden 1 mladih beljaških komunistov. Obsojeni so od 6 let do 6 mesecev težke ječe. — Hlapca Pavla Oswalda v Grabštanju je konj nevarno poškodoval. — Opozarja se, da so bankovci za 10 S, na katerih so ženski na sliki prislikane brke, neveljavni. — Dež. svet. Ehrlich je bil povodom kanclerjevega bivanja v deželi odlikovan s častniškim križem, istotako sta dobila odlikovanja člana Sturmscharen g. Lesjak Zdravko in Lesičnik Ignac.

NAŠA PROSVETA

Nazaj k slovenski knjigi!

Časopisne novice in vesti iz radia nas vedno bolj zanimajo, postajajo takorekoč naša vsakdanja duševna hrana. O njih se lahko brez vsake poglavitve duha razgovarjamo ure in dneve, z njimi si neprestano dražimo živce in krajšamo dragoceni čas. Ob njih se staramo, pridobivamo sicer na le-

tih, a notranje ne rastemo. Ob duševni praznini in nezadovoljnosti to vedno bolj čutimo, čim starejši postajamo. Tako je val plitvega modernega življenja butnil ob našo vas in zajel njen mladi rod. Nekdaj je bilo drugače! Tudi naši očetje so čitali časopise, naprednejši so imeli naročen celo kak dnevnik. A njihovo življenje je vse bolj koreninilo v domači grudi, ker so črpali svojo modrost iz ustmenega izročila svojih dedov in predvsem iz dobre slovenske knjige. Vse bolj kot naša mladina so si naši očetje ustvarjali svoj nazor in plemenitili svoj značaj ob dragoceni knjigi. Mohorjeve knjige so bile našim očetom pravo družinsko berilo. Četudi preobloženi z delom so imeli naši očetje več časa in smisla kot mi za po vrednosti in času prvo knjigo, za knjigo vseh knjig, sv. pismo. Nabožna knjiga je bila nekdanj činitelj, ki je tvoril najtesnejšo vez med narodom in njegovimi učniki. Poučna, zlasti zgodovinska knjiga je vse bolj kot nas bodrila prejšni rod, ki je iz poznanja trajnih in silnih borb in naporov naših dedov in pradedov črpal v nemali meri svojo močno narodno zavest. In lepa slovenska knjiga? Tudi s teboj je mladi koroški rod razrahljal vezi, četudi si se medtem mogočno razbohotila in vsebuješ od naših prednikov komaj slutene lepote! Ali ne bi bila neizrekljiva škoda, če bi tudi mi mladi prosvetaši šli mimo slovenske knjige, te bistvene sestavine naše narodne kulture? Jh

Škofiče. Na pustno nedeljo je priredila „Edinost“ lepo igro „Dve nevesti“. Igralci so svoje vloge podali v polno zadovoljnost občinstva. Presenetili pa so tamburaši, ki so prvič nastopili in želi za živahno sviranje obilo priznanje. Največja zasluga gre seveda našemu Janšetu, ki je režiser in zborovodja hkrati. Klobuk dol pred tem požrtvovalnim možem! Dvorana je bila nabito polna, lepo zastopani so bili Logavešani s svojimi pevci. Torej, igralci in tamburaši, kmalu se spet oglasite!

Podlublje. Po daljšem odmoru so se na pustno nedeljo zopet zglasili igralci našega izobraž. društva s prireditvijo v Delavskem domu. Veseligrada „Tri sestre“ je bila zelo dobro izpeljana, samo želeli bi bilo, da bi se občinstvo odzvalo v večjem številu in se tako izkazalo hvaležno igralcem za obilni trud. Vloge so bile v pravih rokah. Videli smo, kako se včasih godi, predno se zakonca drug drugega navadita. Tudi kratka šalivka se je splošno dopadla, ko je navihani postopač tako potegnil mojstra čevljarja. Končno so društveni tamburaši podali par lepih komadov in skrbeli tudi še po igri za prosto zabavo.

Glinje. (Naš občni zbor.) Čitalnica je imela svoj letošnji občni zbor v nedeljo 23. m. m. Proti vsemu pričakovanju je bila udeležba prav dobra. Uvodno smo slišali lepe nasvete, naj ohranimo starim in vendar novim vzorom Boga in naroda zvestobo, da ohranimo ob vseh sodobnih nepravilih notranje ravnotežje. Poročila so navajala prav živahno delovanje čitalničarjev in upati je, da bo ob veliki požrtvovalnosti naših deklet in fantov naše društvo želo še lepe uspehe na prosvetnem polju.

Hodiše. Občni zbor naše „Zvezde“ se vrši v nedeljo 8. marca ob pol 3. uri popoldne v domu sv. Jožefa. Na sporedu petje, deklamacije, poročila in govor. Vabljeni!

GOSPODARSKI VESTNIK

„Pomagajmo si sami!“

Pod tem naslovom je prinesel naš list v zadnjih številkah več člankov. Nedvomno so bili pisani z namenom, da nas bodrijo k vztrajnosti in podkrepijo v težkem boju za obstanek. Zlasti iz prvega dela je zvenela misel, da živimo kmetje preko svojih razmer, da premalo varčujemo pri jedi in obleki in da tudi na polju in v hlevu ne ravnarimo tako, kot bi bilo treba. Morda je pisatelj omenjenih člankov premalo zajel to, kar se danes dogaja v pristni kmečki duši. Naj zato dodam svoje pripombe.

Znan pregovor pravi: Bogatin kakor hoče, revež pa kakor more! Mislim, da ga ni kmeta ali bajtarja, ki se ne bi bil prikopal do spoznanja, da „krava pri gobcu molze“, ali da je „gnoj ta najbolj planet“ ali da je treba včasih dodati nekaj umetnega gnojila. A kaj pomagajo vsa ta spoznanja, če pa prepogosto manjkajo sredstva, da bi se vsaj delno ustreglo tej zahtevi. Denar, ki je gojišna sila slehernega gospodarjenja, je izginil iz

kmečkih hiš. To se ni zgodilo v splošnem zaradi zapravljenosti ali nesmotreno vodenega gospodarstva, tudi ne radi tega, da bi bil kmet premalo marljiv bodisi na polju ali v hlevu. Vzrok obubožanja kmeta je v tem, da so na eni strani stalno rastle javne dajatve, na drugi strani pa je kmet za svoje pridelke sprejemal vedno manj. Ali z drugimi besedami: Teža krize se je predvsem zvalila na kmeta, ker ni razpolagal z nobenim sredstvom, da bi se temu bil uspešno uprl. Naši kraji naprimer so na tem hudo trpeli in še trpijo. Dočim je, da navedemo en slučaj, vlada določila na Nižjem Avstrijskem cene vsaj glavnim proizvodom, t. j. pšenici in sladkorni pesi, se pri nas ni zgodilo nič podobnega, kar bi preprečilo padec cen našim proizvodom pod proizvodne stroške.

Važen in posebnega poudarka vreden se mi zdi konec omenjene razprave. Vzemimo sodelovanje vseh vaščanov, prodajanje in nakupovanje z družnim potom in medsebojna pomoč, to so vsi kakor zelo tehtne misli. Zavest skupnosti in skupnih interesov je najvažnejša misel, ki prihaja za nas v pošte. Toda to skupnost je treba razširiti na ves kmečki stan in na podeželsko ljudstvo sploh. Ko nas bo vse brez razlike družila močna kmečka stanovska zavest, si bomo zamogli v življenju izvajati mesto, ki nam pripada. Dokler v nas ni živa zavest, da tvori vse kmečko ljudstvo celoto, dokler nas bodo vodili pripadniki drugih stanov, tako dolgo bomo zaman čakali na rešitev iz sedanjosti stiske. Zato sem mnenja, da ni toliko ležeče na tem, ali jemo bob, kašo in lečo ali pa ječmenovo „kavo“ in krompir, temveč se mi zdi v prvi vrsti potrebno, da gojimo v svojih vrstah zavest vzajemnosti in organizirane skupnosti. S. G.

Gozdni požari. Kadar skopni sneg in prisije toplo sonce, se hitro osuši trava in grmičevje. V takem času se zaneti največ gozdnih požarov. Tak požar lahko napravi ogromno, nepovrljivo škodo. Nekatere oblasti so izdale zato posebne predpise, ki naj preprečijo opustošenja gozdov po ognju. Tudi brez predpisov moramo vedeti, da je kurjenje v gozdu v tem času sila nevarno. Če že moramo v gozdu kuriti, nadzirajmo ogenj in ga pred odhodom pogasimo. Kako postopamo pri gašenju gozdnega požara? Manjše ognje udušimo s tem, da potolčemo plamen z vejami ali da mečemo nanj prst. Pri večjih požarih je treba v smeri pred ognjem in v zadostni razdalji izsekati v gozdu pas, iz katerega odstranimo vse, kar se hitro vname in dobro gori. Tla v izsekanem pasu razkopljemo. Težko in naporno je gašenje v strminah in skalovitem svetu.

Vzgajajte gozdove! V februarju in marcu je čas pogozdovanja in čiščenja gozdov. Žal je umno gozdarstvo pri nas domala nepoznana panoga. Dobri gozdni nasadi so pri nas sila redki. Velika napaka našega pogozdovanja, v kolikor ga vršimo, pa je ta, da pogozdujemo večinoma s samo smreko. Pred njo sta se morali umakniti jelka in bukev, ki sta na apnenih, pa tudi drugih tleh veliko manj izpostavljeni nevarnosti po mrčesu, vetru ali snegu. Tudi hraste in druge listovce smo v nižinskih legah zamenjali s smreko, katere pa se v nižjih legah pogostoma prime gniloba ali škodljiv mrčes. Pogozdujemo ali s setvijo ali sadikami. Za setev si preskrbimo potrebno seme in ga preizkusimo na kaljivost. Sedaj je čas za pripravljanje in rahljanje tal za setev in saditev. Ponekod sedaj nabirajo macesnove storžke, da izluščijo semena. Tudi s prebiranjem gozda lahko začnemo, pri tem odstranimo vse suho, bolno, polomljeno, izruvano ter slabo drevje. Za sekanje je pozna zima najprimernejši čas, zato opravimo to delo rajše sedaj kakor v jeseni.

Sporne meje v gozdovih. Zanimiv in poučljiv je pojav, da se v zadnjem času radi množijo spori zaradi gozdnih meja. Čestokrat gre za male pasove, na katerih ni niti lesa za poravnavo stroškov eventualnega procesa. Pri spornih mejah je najboljši sporazum brez sodnika. Če to ni mogoče, potem je pač treba prositi sodišče, da sporno mejo določi na licu mesta. Sodišče določuje po zadnjem mirnem uživanju, sicer pa sporni pas razpolovi in razdeli tudi stroške na obe stranki.

Kmalu bomo sejali, zato par besedi o spomladanski setvi. „Kakoršna setev, takšna žetev.“ pravi narodni pregovor. Dobra žetev zavisi od dobro pripravljene zemlje, od načina gnojenja in prav posebno še od semena samega. K semenu tole: za setev izbirajmo najboljše semensko bla-

go. Zato je dobro, da že pred žetvijo odberamo one rastline, ki nudijo najboljše zrnje. Seme mora biti težko, debelo in zdravo. Važna je kalivost semena. Do pet let ostanejo semena kmetijskih rastlin kaliva. Kupljeno seme vedno preizkusimo na njegovo kalivost. Najenostavnejši je, če seme določeno za setev, dobro premešamo in vzamemo na treh različnih mestih z malo posodico enake množine semena. Iz te množine odštejemo sto zrn in jih vsejemo v zemljo. V nekaj dneh točno vidimo, koliko vseh semen je skalilo. S trijerjem izločimo drobna, zdrobljena in plevelna zrna. Prav bi bilo, če bi si ta dragi, a potrebni stroj nabavili v okviru kmetijskih zadrug. Potrebno je, da se povsod udomači.

Celovski trg koncem meseca februarja: Krave 80—90, krave za klanje 50—70, prašiči 1.40—1.60, plemenski 2.00—2.20, pšenica (100 kg) 30—40, rž 28—29, ječmen 25—29, oves 24—25, ajda 24—26, koruza 25—28, sladko seno 10—11, kislo 7—8, slama 4—6, leča (1 kg) 0.80—1.00, suh fižol 35 do 50, krompir 15—17, zelje 40—50, sirovo maslo 3.20 do 4.50, prekajena slanina 3.20—5.80, surova slanina 2.00—2.20, svinjska mast 2.40—3.00, jajca 10, kokoši 3.00—4.00, drva trda, kratka 4.00—5.00, mehka 4.00—5.00 za kv. meter.

ZANIMIVOSTI

Turška modrost. Tudi turško ljudstvo ima svoje pregovore, v katerih izraža svojo življensko izkušnjo. Ti-le so med drugimi: Kdor je videl luno, ne rabi več zvezd. — Drugi so vedno bolj zviti, kot menimo, in slišijo prej, kot si predstavljamo. — Kdor je že moker, se dežja ne boji več. — Ne skrbi te naj začetek, misli rajši na konec! — Iz ene nesreče se človek bolj uči kot iz tisoč nasvetov. — Upnik vedno prosi za dolžnika. — Vrag je prijatelj do vislic. — Kdor se začneja s 40 leti učiti na citre, se bo izučil do sodnjega dneva. — Človeka sodimo po njegovi okolici.

Egiptovske piramide in moderni računi. Dva ameriška gradbenika sta izračunala stroške za zgradbo največje piramide v Egiptu. Številke presenetijo in se zdijo neverjetne. Samo gradbeni material bi stal po teh računih 160 milijonov dolarjev, to je okroglo 800 milijonov naših šilingov. Za zgradbo bi delavci potrebovali 20.000 dni, če bi jih bilo vsak dan zaposlenih 10.000. Plače bi znesle — če računamo dolar za dan — 2 milijona dolarjev. Pri vsem tem bi se vršilo delo po najmodernejših metodah in z najmodernejšimi stroji. Piramida, ki bi bila zgrajena iz železnega betona, bi stala komaj desetino navedenih stroškov. Po teh računih si lahko predstavljamo, koliko delavcev in koliko časa je bilo treba za zgradbo teh večtisočletnih spomenikov na egiptovski zemlji.

Rekord ameriške lepote. Leta 1927 je bila izvoljena za najlepšo Američanko 20letna Virginija Overshiener. Po izvolitvi je seve takoj našla ženina, s katerim se je poročila. Pred tedni se je spet pojavila pred poročnim uradom. Po zakonu mora vsak, ki se hoče v Ameriki civilno poročiti, predložiti vse svoje poročne liste. Iz poročnih listin imenovane lepote je razvidno, da je bila tekmo 7 let nič manj ko osemkrat poročena. Najkrajši „zakon“ je trajal komaj 3 tedne, najdaljši 370 dni. Ob deveti „poroki“ je izjavila poročevalcem listov, da bo tokratni njen „zakon“ trajal vse življenje. Seve ne verujejo ne poročevalci in ne bralci listov njenim besedam, marveč zlobno pripominjajo, da se zveze te čudne gospe ne morejo več imenovati poroke, ker menjava svoje može ko letne plašče.

Most med Azijo in Evropo. Organizator moderne Turčije, Ata Kemal, je nedavno dal pobudo, naj se zvežeta mesti Carigrad in Istanbul z dolgim visečim mostom. Ata Kemal je mož, ki ne izreče nobene besede zaman, in zato so vzeli to njegovo pobudo za docela resno. Dolžina mosta bo sicer znašala komaj 650 metrov, tako širok je Bosporški zaliv med Carigradom in Istanbulom, vendar bo gradnja izredno težka, ker niso ne na evropski in ne na azijski strani tla ugodna za postavitev velikanskih stebrov, ki naj nosijo viseči most. Most mora biti baje dogotovljen v dveh letih in bo tridelen, da bo omogočal varen prehod avtomobilom, železnici in pešcem. Sličil bo velikemu donavskemu mostu, ki veže Jugoslavijo in Rumunijo. Pri gradnji bo zaposlenih par tisoč brezposelnih in to je, kar tamošnje ljudstvo zanj najbolj navdušuje.

V osrčju Azije leži tibetanska dežela, ki jo na zahodu zaokrožuje Himalaja, najvišje gorovje sveta. Tamošnje življenje je skoroda še neraziskano in Evropejcem ne poznano. Ljudstvo je pogansko in časti Boga Buddho. Obdeluje zemljo, trguje z blagom, se bavi z umetnostjo in pesništvom, največ smisla pa ima za versko življenje. Cerkveni poglavar se imenuje Dalai-lama in ga po božje častijo. Močno je tam še razširjeno mnogoženstvo ali tudi mnogomoštvo, t. j. da ima žena več mož v svoji družini. Ženstvo te gorate pokrajine uživa večje spoštovanje kot v sosednji Indiji. Kot lepote veljajo visoke in krepko razvite žene. Modrooke ljudi Tibetanci zaničujejo in jih primerjajo svojim psom, ki imajo istotako modre oči. Zato pošiljajo misijoni v to ozemlje le črnooke ali rjavooke misijonarje in redovnice. Glavni cilj življenja Tibetancev je: izpopolnitev lastne osebe, utrditev volje in podreditev telesa duhu. To svojevrstno življensko pojmovanje in vzgoja jih usposablja, da lahko n. pr. potujejo cele tedne, ne da bi si enkrat privoščili kakega počitka. Še druge duševne in telesne napore prenašajo z lahkoto, ki očara vsakega Evropejca.

Vabilo

na

25. občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Štebnu pri Beljaku.

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši na praznik sv. Jožefa dne 19. marca 1936 ob 3. uri popoldne v posojilniškem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1935.
3. Poročilo načelstva, ozir. nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzočil predpisano število zadrušnikov, se vrši pol ure pozneje občni zbor brez ozira na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi vse zadrušnike
16 Načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela v nedeljo dne 15. marca 1936 ob pol 11. uri dopoldne v hranilničnih prostorih pri „Korperju“ v Št. Štefanu na Zili svoj

redni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila izvršenega v letu 1935.
2. Računski zaključek za leto 1935.
3. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razno.

V slučaju, da bi ob določenem času ne bilo zadostno število zadrušnikov, se vrši občni zbor pol ure pozneje z istim sporedom in na istem mestu in sklepa brez ozira na število zadrušnikov.

K obilni udeležbi vabi
18 Načelstvo.

Zahvala.

Čutim se dolžnega, da se Splošni zavarovalni družbi „Phönix“, ki je likvidirala požar mojega velikega gospodarskega poslopja, zahvalim. Postopanje družbe „Phönix“ je prekosilo moja pričakovanja. Zavarovalnica mi je izplačala vso zavarovalnino za stroje, za poslopje pa z malenkostnim odbitkom.

Jaka Reichmann, pd. Jesenik,
17 Lipa nad Vrbo.